

Extra remiss

- Boverkets förslag till föreskrifter om skydd mot buller

Titel: Extra remiss – Boverkets förslag till föreskrifter om skydd mot buller
Utgivare: Boverket, mars, 2024
Processnummer: 3.2.1
Diarienummer: 28/2022

Sammanfattning

I december 2020 skickade Boverket ut en remiss med förslag till föreskrifter om skydd mot buller i byggnader med sista svarsdatum 2021.

I mars 2023 fick Boverket i uppdrag av regeringen att utreda möjligheterna att minska kostnaderna vid byggandet av studentbostäder och möjliggöra ett ökat och mer differentierat utbud av sådana bostäder genom att föreslå lättnader på byggkraven för studentbostäder. Uppdraget ska redovisas senast den 30 april 2024.

Det här remissunderlaget består av justeringar som har gjorts som följd av regeringsuppdraget om studentbostäder, tidigare remissynpunkter och nya överväganden. De delar som berörs är:

- 1 kap. 5 § definitioner av boendeenhet och studentbostad läggs till.
- 2 kap. 4 a § ny paragraf med krav på lägsta ljudnivåskillnad för studentbostäder med delade bostadsfunktioner.

Avsnitt 3 innehåller bakgrund, beskrivning och konsekvenser av de nya förslagen.

Avsnitt 4 innehåller författningskommentarer till de bestämmelser som är justerade i detta förslag. Kommentarererna beskriver bestämmelserna i sin helhet och de kommenteras i relation till Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR och i relation till Boverkets förslag till föreskrifter om skydd mot buller i byggnader, remitterat i december 2020.

Den nya författningen i sin helhet, som består av tre kapitel, föreslås träda i kraft den 1 januari 2025. Samtidigt upphävs motsvarande regler om skydd mot buller i BBR. Den nya författningen föreslås ha en övergångstid om ett år.

Innehållsförteckning

1	Författningsförslag.....	5
2	Inledning.....	6
2.1	Förkortningar.....	6
3	Bakgrund, beskrivning och konsekvenser av de nya förslagen.....	7
3.1	Studentbostäder.....	7
3.1.1	Boverkets nya förslag i korthet.....	7
3.1.2	Inkomna synpunkter.....	7
3.1.3	Boverkets bedömning och beskrivning av nytt förslag.....	7
3.1.4	Konsekvenser.....	9
4	Författningskommentarer.....	11
	Förslag till Boverkets föreskrifter om skydd mot buller i byggnader.....	11

1 Författningsförslag

1 kap. Övergripande bestämmelser

5 § I denna författning avses med

boendeenhet: del av en bostad som är upplåten för enskilt bruk i bostäder där vissa bostadsfunktioner delas,

studentbostad: bostad avsedd för studerande vid universitet eller högskola,

2 kap. Uppförande av nya byggnader

4 a § Trots 4 § ska studentbostäder med delade bostadsfunktioner uppfylla de krav på lägsta ljudnivåskillnad som framgår av tabell 2:2a

Tabell 2:2a **Lägsta tillåtna ljudnivåskillnad i studentbostäder med delade bostadsfunktioner**

Utrymmen	Ljudnivåskillnad $D_{nT,w,50}$ mellan utrymmen [dB]	Ljudnivåskillnad $D_{nT,w,100}$ mellan utrymmen [dB]
Från en gemensam och från övriga utrymmen avskild korridor till boendeenheter	—	40
Mellan boendeenheter	—	48
Från övriga utrymmen inom studentbostäder med delade bostadsfunktioner, till boendeenheter	—	44
Från lokaler, gemensamma serviceutrymmen och gemensamma garage utanför studentbostäder till studentbostäder med delade bostadsfunktioner	56	—
Från övriga utrymmen utanför studentbostäder till studentbostäder med delade bostadsfunktioner	52	—

2 Inledning

I december 2020 skickade Boverket ut en remiss med förslag till föreskrifter om skydd mot buller i byggnader med sista svarsdatum 9 april 2021.

I mars 2023 fick Boverket i uppdrag av regeringen att utreda möjligheterna att minska kostnaderna vid byggandet av studentbostäder och möjliggöra ett ökat och mer differentierat utbud av sådana bostäder genom att föreslå lättnader på byggkraven för studentbostäder. Uppdraget innebär bland annat att utreda lättnader i det tekniska egenskapskravet avseende skydd mot buller och kommer att redovisas senast 30 april 2024.

Med anledning av regeringsuppdraget om studentbostäder, remissynpunkter avseende förslaget om skydd mot buller och nya överväganden har Boverket funnit anledning att justera vissa delar av förslaget till föreskrifter om skydd mot buller. Detta remissunderlag avser enbart de delar som berör dessa justeringar.

Boverket vill endast ha synpunkter på de justerade förslagen i denna extra remiss.

Parallellt med denna extra remiss arbetar Boverket med ändringar i de delar som inte omfattas av denna remiss. För närvarande finns inte ytterligare justeringar av det slag som föranleder ny remiss.

För att underlätta läsningen av extra remissen används samma paragrafnumrering som vid tidigare remiss. För att se helheten kan den tidigare remissen hämtas på Boverkets webbplats under äldre remisser. Paragrafnumreringen kan komma att ändras i den slutliga författningen.

2.1 Förkortningar

BBR	Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd
PBF	Plan- och byggförordningen (2011:338)
PBL	Plan- och bygglagen (2010:900)

3 Bakgrund, beskrivning och konsekvenser av de nya förslagen

3.1 Studentbostäder

3.1.1 Boverkets nya förslag i korthet

- 1 kap. 5 § definition av boendeenhet och studentbostad läggs till.
- 2 kap. 4 a § ny paragraf med krav på lägsta ljudnivåskillnad inom studentbostäder med delade bostadsfunktioner.

3.1.2 Inkomna synpunkter

Boverket har i samband med regeringsuppdraget om studentbostäder inhämtat synpunkter på reglerna om studentbostäder. Synpunkter har även inkommit i samband med tidigare remiss.

Vissa byggherrar och byggprojekteringsföretag anser att reglerna bör kompletteras med preciserade regler för studentbostäder. De menar att den kravlättning som finns i BBR bör utökas med ytterligare lättnader och pekar på att det finns ett stort behov av att spara på resurser av klimatskäl. De menar också att om studentbostäder likställs med övriga bostäder riskerar detta att minska motivet till att bygga studentbostäder eftersom det leder till högre produktionskostnader. Myndigheter och studentorganisationer anser däremot att studentbostäder bör jämföras med övriga bostäder. De menar att studentbostaden även är till för att bedriva aktiva studier och att sömn och vila är viktigt för ett bra studieresultat. Studentbostäder bör därför inte ha lägre krav med motivet att de avser boende under en avgränsad tid.

3.1.3 Boverkets bedömning och beskrivning av nytt förslag

Motivet till Boverkets nya förslag är att begränsa risken för att de preciserade kraven i byggreglerna försämrar förutsättningarna för att bygga studentbostäder. Det ligger också i linje med Boverkets pågående regeringsuppdrag om lättnader för studentbostäder.¹ Regler som medger att man tar hänsyn just till den målgruppens situation bedöms behövas, så att bostäder som är lämpliga för målgruppen även fortsättningsvis byggs. Studenter är en grupp med begränsad ekonomi och hög priskänslighet. Det är samhällsekonomiskt god resurshushållning att utforma bostäder som är ändamålsenliga sett till studenters behov.

¹ Uppdrag att föreslå lättnader på byggkraven för studentbostäder (Boverkets dnr. 1971/2023)

Boverkets byggregler anger minimikrav som preciserar kravet om skydd mot buller i PBF. En studentbostad används under en avgränsad tid jämfört med övriga bostäder. Sammantaget bedömer Boverket att mindre lättnader av dagens krav kan motiveras utan att frånga den kravnivå för skydd mot buller som anges i PBL och PBF.

I Boverkets tidigare remitterade förslag till nya byggregler om skydd mot buller i byggnader fanns inte kategorin studentbostäder. I BBR finns ingen tydlig precisering av ljudkrav för studentbostäder med delade bostadsfunktioner, förutom en precisering av lägsta ljudnivåskillnad för utrymme för sömn och vila som gränsar mot korridor. Det har förekommit olika tolkningar av reglerna, vilket riskerar en otydlighet som kan orsaka fördröningar.

Boverket föreslår därför en precisering av kraven för studentbostäder med delade bostadsfunktioner, så kallad studentkorridor, men också en lättnad av kraven som möjliggör en enhetlig bedömning, minskad materialåtgång och möjlighet till ökad boarea. Lättnaderna berör endast dämpningen av ljud mellan utrymmen inom de delade bostäderna, som orsakas av andra boende. Denna typ av buller förekommer inte kontinuerligt, till skillnad från exempelvis buller från trafik och installationer, och kan till viss del hanteras med hjälp av ordningsregler och att personer som delar utrymmen inom samma boende har fortlöpande kontakt med varandra.

För studentbostäder som har alla bostadsfunktioner i den enskilda bostaden föreslås däremot inga lättnader. I sådana bostäder bedöms det inte finnas samma möjligheter att påtala störande aktiviteter och inte heller samma sociala gemenskap som i bostäder med delade bostadsfunktioner. Därför bör studentbostäder utan delade bostadsfunktioner omfattas av samma krav som för övriga bostäder.

Förutom de föreslagna lättnaderna för så kallade studentkorridorer bedömer Boverket att konsekvenserna av att exponera studenterna för mer buller inomhus skulle innebära att kravet enligt PBF på att buller inte får innebära en oacceptabel risk för hälsa, inte kommer att uppfyllas. För ljudegenskaperna högsta tillåtna stegljudsnivå, högsta sammantagna ljudnivå från installationer och motordrivna anordningar samt högsta sammantagna ljudnivå från yttre ljudkällor föreslås därför inga lättnader.

3.1.4 Konsekvenser

Målen med förslagen är att minska hinder för byggande av studentbostäder i så kallade studentkorridorer samt att öka förutsättningarna för ett mer kostnadseffektivt byggande. Regeringsuppdraget Boverket fick i mars 2023 omfattade att utreda möjligheterna att minska kostnaderna vid byggandet av studentbostäder och möjliggöra ett ökat och mer differentierat utbud av sådana bostäder genom att föreslå lättnader på byggkraven för studentbostäder.

En konsekvens av förslaget är en minskad dämpning av lågfrekvent ljud mellan boendeenheter, jämfört med det normala kravet på dämpning mellan bostäder. Lågfrekvent ljud alstras främst från högtalarförstärkt musik. Skyddet för ljud från prat, radio och liknande blir något sämre, jämfört med det normala kravet på dämpning mellan bostäder, men fortfarande kommer det att innebära ett bra skydd mot samtal med normal och hög röststyrka, se exempelvis Boverkets handbok om bullerskydd i bostäder och lokaler, tabell 4.3, s. 44.²

Kostnadsbesparingen som följd av förslagen lättnad av kravet, jämfört med tidigare remitterat förslag, från 44 till 40 dB för ljudnivåskillnad från korridor till boendeenhet beräknas bli i storleksordningen 2 000–3 500 kronor per boendeenhet. Kostnadsminskningen beror på besparingar avseende dörr och väggkonstruktion. En korridor är ett utrymme som huvudsakligen används för förflyttning. Hälsopåverkan av ett något förhöjt buller från korridor bedöms därför som obetydlig. Förslaget innebär att motsvarande bestämmelse i BBR införs i de nya reglerna.

Kostnadsbesparingen som följd av förslaget om en ljudnivåskillnad på 44 dB från gemensamma utrymmen till boendeenhet beror till stora delar på hur detta har tolkats i nuvarande regler. Enligt det allmänna rådet i BBR bör en ljudnivåskillnad på minst 52 dB uppnås från övriga utrymmen till bostäder. Ett krav på 52 dB för en skiljekonstruktion med dörr innebär att dubbla dörrar måste monteras. Fördelen med att specificera ett krav för skiljekonstruktionen mellan boendeenhet och gemensamma delar är regler med en ökad tydlighet. Kostnadsbesparing vid ett lättat krav på ljudnivåskillnad från 52 dB till 44 dB är i storleksordningen 6 000 kronor per boendeenhet.

Kostnadsbesparingen som följd av förslaget om en ljudnivåskillnad på 48 dB mellan boendeenheter, jämfört med BBR, 52 dB, ger en minskning av materialkostnad på cirka 3 000 kronor per vägg för en vägg som är cirka 10 m².

Tjockleken för en vanlig lägenhetsskiljande vägg med stålreglar och gips som uppfyller ljudnivåskillnaden 52 dB är cirka 200 mm, detta mått kan minskas till

² Boverket (2014). Bullerskydd i bostäder och lokaler. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2009/bullerskydd-i-bostader-och-lokaler/> Hämtad 2024-03-14.

cirka 120 mm, en minskning på 80 mm vid ljudnivåskillnaden 48 dB. Det innebär också en besparing av area i bostäderna. I vissa fall kan detta innebära att fler bostäder kan rymmas inom det totala disponibla måttet för byggnaden. Alternativt kan byggnadens volym göras lite mindre vilket minskar materialåtgång för grund, stomme och fasad. Därmed minskas miljöpåverkan från byggarbetet och den totala byggkostnaden.

4 Författningskommentarer

Detta kapitel innehåller en beskrivning av de paragrafer i den nya författningen som omfattas av den extra remissen.

Förslag till Boverkets föreskrifter om skydd mot buller i byggnader

Boverket föreskriver³ med stöd av 10 kap. 3 § 6, 8 § och 24 § 1 plan- och byggförordningen (2011:338) följande.

1 kap. Övergripande bestämmelser

5 §

I denna författning avses med

boendeenhet: del av en bostad som är upplåten för enskilt bruk i bostäder där vissa bostadsfunktioner delas,

Boendeenhet är ett nytt begrepp jämfört med i BBR. Begreppet används i 2 kap. 4 §. Boendeenhet avser den privata delen av bostaden, det vill säga den del av bostaden som enbart är för enskilt bruk. En boendeenhet behöver inte alltid vara avsedd för en person utan kan även vara så utformad att den är avsedd för fler än en person. Förutom den helt egna privata delen av bostaden finns gemensamma utrymmen som i fallet med en så kallad studentkorridor delas av alla studenterna. Där kan bostadsfunktioner såsom matlagning delas mellan studenterna. För att det ska anses vara en boendeenhet ska den upplåtas för enskilt bruk till den boende i boendeenheten. Det vill säga att varje student har ett eget hyreskontrakt vilket är fallet med en studentkorridor där boendeenheterna är avsedda för en person. Om däremot till exempel en större bostad hyrs av flera studenter tillsammans med ett gemensamt kontrakt, då är den enskilda studentens egna rum som denne förfogar över inte att se som en boendeenhet. Reglerna om boendeenheter och tillhörande delade gemensamma utrymmen för bostadsfunktioner är då inte tillämpliga.

³ Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

5 §

I denna författning avses med

studentbostad: bostad avsedd för studerande vid universitet eller högskola,

Bestämmelser med motsvarande definitioner finns i avsnitt 1:6 BBR.

Eftersom studentbostäder särskilt regleras behöver det finnas en definition av vad som avses med studentbostad. Med studentbostad avses bostad avsedd för studerande vid universitet eller högskola. Det innebär att bostäder avsedda för studerande vid annan eftergymnasial utbildning än på högskola eller universitet inte omfattas.

2 kap. Uppförande av nya byggnader

4 a § Trots 4 § ska studentbostäder med delade bostadsfunktioner uppfylla de krav på lägsta ljudnivåskillnad som framgår av tabell 2:2a.

Tabell 2:2a **Lägsta tillåtna ljudnivåskillnad i studentbostäder med delade bostadsfunktioner**

Utrymmen	Ljudnivåskillnad $D_{nT,w,50}$ mellan utrymmen [dB]	Ljudnivåskillnad $D_{nT,w,100}$ mellan utrymmen [dB]
Från en gemensam och från övriga utrymmen avskild korridor till boendeenheter	—	40
Mellan boendeenheter	—	48
Från övriga utrymmen inom studentbostäder med delade bostadsfunktioner, till boendeenheter	—	44
Från lokaler, gemensamma serviceutrymmen och gemensamma garage utanför studentbostäder till studentbostäder med delade bostadsfunktioner	56	—
Från övriga utrymmen utanför studentbostäder till studentbostäder med delade bostadsfunktioner	52	—

Paragrafen innebär att preciserade krav avseende ljudnivåskillnad införs för studentbostäder med delade bostadsfunktioner.

Första raden i tabellen är ny jämfört med det tidigare remitterade förslaget. Motsvarande bestämmelse, som allmänt råd, finns i tabell 7:21a BBR.

Raderna "Mellan boendeenheter" och "Från övriga utrymmen inom studentbostäder med delade bostadsfunktioner, boendeenheter" är nya.

Paragrafen innebär att preciserade krav avseende ljudnivåskillnad införs för bostäder med delade bostadsfunktioner.

Närmare överväganden finns i avsnitt 3.1.

Boverket

Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se